

vil have gennem den Garanti, den skal overtage, nærmest maa siges at være betydningløs. Ogsaa dette er jo en udmærket Tanke. En mere solid Indretning, end denne Anstalt bliver i Henhold til de foreslaaede Bestemmelser, vil man jo ikke let kunne paavise. At endelig Postvæsenet skal være den, gennem hvilken alle Ind- og Udbetalinger skulle finde Sted, er ikke noget nyt, det er vist en tysk Indretning; men ogsaa England kender den i en Række af Aar paa visse Omraader, og særlig have de jo deres Post-Sparekasser, men ogsaa deres Post-Alderdømsforsørgelse, og jeg tror egentlig, at man har benyttet Postvæsenet til slige Opgaver i England førend i Tyskland. Det er i alt Fald en god Bestemmelse; men det gaar ikke an uden videre at lægge et saa overordentligt stort Arbejde paa vort Postvæsen ved 2—3 Linier i et Lovforslag, og saa mene, at dermed er det gjort. Uagtet jeg ikke er Minister for Postvæsenet, vilde jeg, hvis man vedtog en saadan Lov, mene, at der var særlig Anledning til at fremme Forslag om Lønforbedring for Postvæsenet, thi det vil blive et overordentlig stort og i Virkeligheden ikke et Postfolkene i Medfør af deres Stilling paahvilende Arbejde, som vil blive paalagt dem efter denne Lov. Det er heldigt at benytte Postvæsenet som Mellemlid, fordi der jo overalt findes Postkontorer og Brevsamlingssteder, og der altsaa vil være lettere Adgang for Folk til at blive af med deres Penge og til at faa dem udbetalt end gennem en hvilken som helst anden Institution. Alle disse Punkter og ganske vist adskillige andre, som jeg ikke særlig skal omtale, ere gennemtænkte Bestemmelser; Lovforslagets hele Konstruktion er vistnok næsten ulastelig, og det er en meget sindrig Bygning, som Forslagsstillerne have opført. Men som Følge deraf vil det ogsaa paa sine Steder være ret vanskeligt at forstaa for Lægmænd. Jeg tror, at de ærede Forslagsstillere selv ville give mig Ret deri, men derpaa kunde der vel bødes ved Planer, Prospekter, Forklaringer osv. Jeg kan ikke se, at alle de vanskeligste Bestemmelser egentlig kunne udtrykkes væsentlig lettere, de Bestemmelser, som sigte til at tydeliggøre, hvad man er forpligtet til at yde, og hvad man i Overensstemmelse dermed senere er berettiget til at nyde eller at man kan skrive det paa en væsentlig kortere eller klarere Maade end den, paa hvilken Forslagsstillerne have gjort det. Men §§ 10 og 11 ere alligevel ikke for almindelige Læsere, og jeg tvivler endog paa,

at det vil gaa alle saa godt som det gik mig, at jeg slap med en ordentlig Hovedpine; da jeg havde læst dem rigtig igennem og forstaaet dem. De ere rigtige, det har jeg kunnet overbevise mig om, og jeg tror ikke, at Affattelsen vil kunne gøres egentlig populær. Det er heller ikke ubetinget godt at udtrykke sig populært i en Lov, naar det kun kan ske paa Bekostning af den korrekte Udtryksmaade.

Men jeg tænker mig nu, at Forslagsstillerne ikke blot have ønsket at høre udtalt her fra dette Bord en Anerkendelse af det flittige Arbejde, som der her er leveret ved dette Lovforslag, men at de ogsaa have ventet og ønsket, at der kom en og anden Udtalelse af kritisk Beskaffenhed, allerede fordi der vistnok ingen Sinde er fremsat et Lovforslag om denne Materie i noget som helst Land, som ikke har været gjort til Genstand for endog overmaade gennemgribende Kritik.

Uagtet jeg nu antager, at alle ville være enige med mig i, at de Punkter, jeg har nævnt, eller de fleste af dem virkelig ere Fortrin, og desuden mange flere, som jeg ikke har nævnt, dukker der ikke desmindre ved hvert enkelt af dem Indvendinger op imod dem, idet man siger: Ja vist er en saadan Bestemmelse god, men der følger dog den og den Ulempe med den! Man maa saa undersøge, om det, som man var tilbøjelig til at anse som et Fortrin, ogsaa til syvende og sidst er et Fortrin, for saa gennem en saadan Undersøgelse at komme til Erkendelse af, om Fordele eller Ulemper ere de overvejende. Der er nu for det første det, som jeg betegnede som et Fortrin ved Lovforslaget, at der var aabnet Adgang for alle. Ja, hvorfor er det et Fortrin for Lovforslaget? Det er, fordi man da ikke, som jeg nylig antydede, skulde behøve at undersøge vedkommendes økonomiske Forhold. Af den Grund har Folketinget i sin Tid forlangt, at Anstalten skulde staa aaben for alle, og det er altsaa opfyldt herigennem. Dette har for det første nogle mindre Ulemper derigenem, at Sparekassen med Statshjælp forrenter og udbetaler paa bedre Vilkaar end andre Sparekasser, Fordele, som altsaa ville komme alle og enhver til gode, ogsaa de velhavende. Men af større Vigtighed er det, at den Livrente, man erhverver sig ved denne Forsikring, erhverves paa Vilkaar, som ere væsentlig gunstigere end dem, paa hvilke Staten tegner Livrente i den bestaaende Statsanstalt. Jeg kan udtrykke det saaledes, at denne Anstalt skal anlægge en Rentefod af 4 pCt.,